

Philips vil vera við í leitingini eftir olju og gassi við Føroyar

- Vit eru komnir higar fyrri at lurta

Stóra oljufelagið Philips Petroleum ynskir nú eisini at vera við leitingini eftir olju og gassi við Føroyar. Tað var Philips, sum setti skjótið á oljuvinnuna í Norðsjónum. Umboð fyrri felagið vóru í Føroyum herfyri og vóru ørindi teirra fyrst og fremst at lurta eftir føroyingum: hvat vit vænta av eini komandi oljuvinnu, hvat vit fara at krevja av oljufelagnum osfr. Tíðindablaðið Sosialurin tosaði við Richard Vernon, stjóra.

Jan Müller

Skulu vit døma eftir vitjanini hjá útlendskum oljufelagum í Føroyum seinastuni og brúka hana sum ein indikator fyrri, um olja er á okkara leiðum, so eru møguleikar fyrri at finna bæði olju og gass í undirgrundini avgjørt til steðgar. Hetta kundi vitjanin av einum av teimum stóru og mest týðandi oljufelagum, sum arbeiða í Norðsjónum, verið eitt gott tekin um.

Philips Petroleum sendi nú um dagarnar tveir av oddamønnum sínum í Bretlandi til Føroya.

Hetta er ikki fyrstu ferð, at Philips vitjar her. Fólk frá felagnum vóru her, tá kunnað varð um Lopransboringina. Men hetta vóru teknikarar. Hesaferð er øðrvísi, tí nú vitja tveir av teimum monnum, sum hava við kanningarnar í nýggjum økjum at gera.

Richard Vernon er annar teirra og er hann væl nøgdur við vitjanina á oljufyrirsitingini.

Richard Vernon og Richard Mott frá oljufelagnum Philips, sum vóru í Føroyum herfyri.

Komnir fyrri at lurta

-Vit eru við í Lopransboringini men nú eru vit her fyrri at greiða frá okkara fyrirtøku og hvat vit standa fyrri, men vit eru eisini komnir higar av eini aðrari orsök og tað er fyrri at lurta. Vit vilja gjarna lurta eftir tí tit sjálvi hava uppi hjartað. Hvat fólk halda og hvørjar vónir tit hava til eina komandi oljuvinnu. Hvat tit fara at krevja av okkum oljufelagum.

Richard Vernon sigur, at Philips Petroleum leggur stóran dent á at kunna seg við fólk og landið, tá teir fara undir virksemi í einum heilt nýggjum øki.

Richard Vernon sigur av royndum, at føroyingar mugu ansa eftir ikki at seta ov stór krøv til eina komandi oljuvinnu, sum ein enn ikki veit verður til nakað.

-Vit hava lagt dent á at siga oljufyrirsiting og øðrum vit hava tosað við, at tað í byrjanini fer at vera sera lituð virksemi í sambandi við ein oljuútvikling.

Gongdin nú, har tit fáa nógv vitjan av feløgum, fer at halda fram til endan á 1997, tá lissensirnar helst verða byttir út. Tá fara so aftur at ganga tvey ár við meiri seismiskum kanningum. Boring fer helst ikki at byrja fyrr enn í 1998 ella 99.

Sjálvt tann útviklingurin fer at hava við sær avmarkað virksemi. Onkrir supplybátar fara at sigla millum pallarnar og havnirnar, fleiri fólk fara at koma til Føroya í ørindum, og tað fer at økja virksemið á flogvøllinum og á hotellum.

Richard Vernon sigur, at tað í fyrsta lagi fer at bliva nakað virksemi í 2002 og tað fara so aftur at ganga fleiri ár, áðrenn nýkur framleiðsla kann byrja.

Men hetta er sjálvandi treytað av, at olja og gass verður funnið.

-Føroyingar mugu vita, at tá oljufeløg byrja at bora í nýggjum og økendum økjum, so skulu tað oftani borast 10 hol, áðrenn tú finnur nakað.

Eg haldi føroyingar gera eitt stórt mistak, um tit trúgva, at tað her og nú eru nógvir pengar at tjena og at her verður nógv virksemi. Vit vita jú einki við vissu enn. Eingin boring hevur verið gjord í Føroyum. Ikki fyrr enn vit byrja at bora kann ein gera sær tankar, um nýkur olja er her.

Fyrstir í Norøgi

-Nú vóru tit tað fyrsta felagið, sum fann olju í Norøgi. Vilja tit endurtaka hetta við Føroyar eisini?

-Tað hevði dámt okkum væl. Vit vóru tað oljufel-

agið, sum fann olju ta fyrstu risatøru oljukelduna í Norøgi. Vit uppdagaðu Ekkofisk, sum fór undir framleiðslu í 1969, og vit hava nýliga fingið langt loyvið frá norsku myndugleikunum til 2028.

Soleiðis hava vit stórar vónir til, at abbabørnini hjá teimum fyrstu oljuarbeiðsmönnum á Ekkofisk fara at arbeiða á sama pallinum seint í 2020-umum.

Vit spurdu Richard Vernon, hvat vit føroyingar eiga at velja, um olja finst her - at flyta oljuna til Hetlands og harvið heldur lata annað virksemi verða gjørt aðrastaðni, meðan vit istaðin fáa pengar fyrri hetta?

-Hetta er ein politiskur spurningur. Tit mugu sjálvi finna fram til, hvønn veg tit velja. Ein slík avgerð vil tó vera bundin at tí teknologi, sum er tøk.

Flyta oljuna til Hetlands

Vit tosa ikki um somu umstøður sum í Norðsjónum, har tað finnst stórir pallar, sum standa á havbotninum og har tað verða lögð rør eftir øllum botninum. Tað her ikki til at seta slíkar pallar á fleiri túsend metrar dýpi og tað finst heldur ikki tøkniroði at leggja oljuleiðingar á slíkum dýpi, og tí má oljan flytast á annan hátt. Hon má

flytast umboð á tangaskip sum so føra hana til næsta goymsluterminál í Hetlandi ella á Orknoyggið ella til eitt raffinari í Europa.

Men av øðrum so vil her henda nógv. Supplyskip fara at koma henda vegin, sama er við tyrlum og øðrum. Men tað er neyvan hugsandi, at tit fara at fáa idnaðarlaga oljuframleiðslu á oyggjum tykkara.

Útlendsk arbeiðsmegi

Vit spurdu Richard Vernon um hann metir tað sum ein trupulleika fyrri eitt so lituð samfelag sum tað føroyska, at hundrættals útlendskir arbeiðsmenn fara at koma til oyggjarnar, tá virksemið er uppi tað mesta!

-Hatta er ein politiskur spurningur og støðutakan sum tit í Føroyum mugu taka. Men mín avmarkað vitan um føroyingar er tann, at tit eru væl útbúgvir, tit hava lætt við at laga tykkum til nýggjar umstøður, tit eru sjófarandi fólk og eru von við at arbeiða á sjónum. Øll hesi evni eru sera týðandi fyrri oljuvinnuna, og eg ivist ikki í, at tað uppi longri sikt fer at verða nógv arbeiði í Føroyum í hesi vinnu.

Richard Vernon leggur dent á, at talan verður ikki um tað stóra talið av arbeiðsplássum beinanvegin, men nógv virksemið fer ikki at koma fyrr enn inni í næstu öld - um nakað verður funnið.

-Tað kann eisini vera, at vit als einki finna.

-Men heldur tit, at olja er her?

-Tað vita vit ikki fyrr enn vit hava borað. Men jarðfrøðin er sera áhugaverð og vit vóna, at kunnu lera nógv meira um undirgrundina frá komandi Lopransboringini, har Philips luttekur. Eg rokni við, at úrslitið av tí boringini kann gerast eitt týðandi tekin fyrri framtíðina.

Hopi ikki vit finna gass og olju í Lopra

-Men er møguleiki fyrri at finna olju og gass í Lopra?

-Tað er tað, men vit vóna tað ikki. Tað fer at hava við sær ómettaliga stórar trupulleikar.

-Hvussu?

-Talan er ikki um eina oljuboring, men um eina sokallaða stratografiska boring, har tvey einstøku feløgini, sum eru við í bor-

ingini, vilja hava meira vitan um jarðfrøðina undir basaltinum. Finna vit olju har, so er tað sjálvandi eitt tekin um, at olja kann vera alla aðrastaðni eisini. Men holið og boringin er ikki konstruerað - ætlað - til at finna olju men fyrri at skilja, hvat er undir basaltinum.

Richard Vernon vísir tó ikki aftur, at teir kunnu raka við olju og gass í slíkari boring, men tað er neyvan trúligt.

Hava keypt allan seismikkinn

Í gjár frættu vit í Sosialinum, at stóra oljusamtakið AMG, ið fevnir um Statoil, Mobil og Enterprise, ætlar sær undir eina rættiliga umfevnandi seismiska kanning á føroyskum øki í summar. Hvørjar ætlanir hevur Philips á føroyskum øki í ár umframt at luttaka í boringini í Lopra.

-Vit hava útvegað okkum allan seismikkinn, sum er skotin við Føroyar og vit fara at gera nakrar kanningar sjálvi, sum ikki neyðturviliga vera seismikkur.

Hann vil ikki siga, hvat talan er um, men kann siga so mikið, at talan er um at finna tekniskar loysnir fyrri at skilja betur seismikk, sum verður skotin niður gjøgnum basalt.

-Vit vilja finna út av øðrum gongdum leiðum fyrri at kunna tulka kanningar av jarðfrøðini.

Richard Vernon vátar, at teir eisini hava keypt kanningarnar hjá World Geoscience úr luftini. Hann vil tó ikki gera viðmerkingar til, hvussu áhugaverðar hesar kanningar eru. Sosialurin hevur annars skilt, at bæði Philips og onnur feløg, sum hava sæð tilfarið hjá australska felagnum, meta tað at vera av alstórum týðningi. Tíðindini, sum komu út frá oljufyrirsitingini um hesar kanningar og sum vísa at olja lekur upp úr undirgrundini, tykkast at hava nógv stórra týðning, enn mong gruna.

-Vit hava longu frætt, at kanningarnar vísa, at olja kemur upp úr undirgrundini. Heldur tú, at hetta kundi bent á, at her er nógv olja?

-Tann sannroynd at vit hyggja eftir tilfarinum og at vit eru her merkir, at vit halda, at møguleiki er at finna olju.

